U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **N. H.,** zastoupeného Mgr. Jiřím Hladíkem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, proti za účasti: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Brno, Inspektorátu cizinecké policie Brno, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 31. 8. 2010, čj. 36 A 8/2010 - 26,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá.**
II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

1. Žalobce se žalobou, podanou dne 29. 12. 2009 u Krajského soudu v Brně, domáhal uložení povinnosti Policii České republiky, Oblastnímu ředitelství služby cizinecké policie Brno, Inspektorátu cizinecké policie Brno (dále jen „žalovaná“), vydat rozhodnutí o žádosti žalobce o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, podané u zastupitelského úřadu České republiky v Hanoji a vedené u něj pod čj. CPBR-17060/CI-2009-064061, do tří dnů od právní moci rozsudku a nahradit žalobci náklady řízení.

2. Podáním ze dne 5. 2. 2010, doručeným krajskému soudu dne 8. 2. 2010, vzal žalobce žalobu zpět s tím, že žalovaná vydala dne 3. 2. 2010 rozhodnutí, jehož se žalobce žalobou domáhal. Učinila tak formou vylepení štítku s povolením dlouhodobého pobytu do cestovního dokladu žalobce. Současně žalobce navrhl, aby krajský soud uložil žalované povinnost nahradit žalobci náklady řízení, neboť žaloba byla podána důvodně.

II.

3. Krajský soud usnesením ze dne 31. 8. 2010, čj. 36 A 8/2010 - 26, zastavil řízení (výrok I.) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.).

4. Ve vztahu k výroku o zastavení řízení krajský soud uvedl, že nepochyboval o projevu vůle žalobce, jímž byla žaloba vzata zpět, a byl tímto úkonem vázán.

5. Ve výroku o nákladech řízení krajský soud ve smyslu § 60 odst. 7 s. ř. s. shledal důvody hodné zvláštního zřetele pro to, aby žalobci nepřiznal náhradu nákladů řízení, jež by mu dle § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s. jinak náležela. Odvolal se přitom závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 25. 6. 2008, čj. 1 Ans 4/2008 - 62, a Ústavním soudem v nálezech ze dne 8. 11. 2007, sp. zn. II. ÚS 439/06, a ze dne 6. 2. 2007, sp. zn. II. ÚS 828/06. Krajský soud zjistil, že žádost žalobce byla postoupena žalované dne 9. 9. 2009, přičemž do podání žaloby dne 29. 12. 2009 muselo být žalobci zřejmé, že žalovaná nebyla nečinná, neboť činila úkony zachycené ve správním spisu. Zástupci žalobce bylo dne 16. 12. 2009 zasláno oznámení o možnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí, a to do pěti dnů od doručení oznámení (dne 23. 12. 2009). Žalobce přitom prakticky v této lhůtě podal žalobu na nečinnost a navíc dne 7. 1. 2010 požádal o přerušení řízení na dobu 14 dnů, aby dne 12. 1. 2010 učinil podnět k pokračování v řízení. Z časového sledu úkonů krajskému soudu vyplynulo, že žaloba byla podána účelově a žalobci muselo být zřejmé, že žalovaná i vzhledem k činěným procesním úkonům o žádosti žalobce rozhodne. Prováděla-li žalovaná úkony za účelem vydání rozhodnutí, krajský soud nepovažoval za možné hovořit o nečinnosti jako takové a shledal důvody k aplikaci § 60 odst. 7 s. ř. s.

6. K námitce žalobce, že soud ve věci rozhodl již dne 16. 2. 2010, krajský soud doplnil, že se jednalo pouze o koncept usnesení, připravený vyšší soudní úřednicí a zařazený na čísle listu 14 spisu. Usnesení mohlo nabýt účinnosti až rozhodnutím senátu, které by bylo zaznamenané v protokolu o hlasování. Ten však neexistuje. Usnesení pak neobsahuje ani podpis předsedy senátu. Nelze dovodit, že by usnesení bylo dne 16. 2. 2010 účinně vydáno.

III.

7. Žalobce (stěžovatel) brojil proti usnesení krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy pro nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení.

8. Stěžovatel popsal, proč považoval žalobu za důvodnou. Žalovaná byla povinna rozhodnout o žádosti do 29. 9. 2009, tedy do 60 dnů ode dne podání žádosti zastupitelskému úřadu. Stěžovatel se obrátil na nadřízený správní orgán žalované s žádostí o opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Vzhledem k tomu, že ani ten neučinil žádné kroky ve smyslu § 80 odst. 4 správního řádu, podal stěžovatel dne 29. 12. 2009 žalobu na ochranu proti nečinnosti.

9. Dále stěžovatel uvedl, že po zpětvzetí žaloby podáním ze dne 5. 2. 2010 nahlédl v březnu 2010 do spisového materiálu. Z něj zjistil, že dne 16. 2. 2010 se konalo neveřejné zasedání senátu a bylo rozhodnuto o zastavení řízení o žalobě a o povinnosti žalované nahradit žalobci k rukám jeho právního zástupce na náhradě nákladů řízení částku 8640 Kč do tří dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Tato skutečnost plyne dle stěžovatele z listiny založené ve spisu, jež je označena jako „usnesení“ a opatřena otiskem razítka se slovem „originál“, který je přeškrtnutý a vedle otisku razítka je ručně napsáno „koncept“.

Stěžovateli nebylo zřejmé, proč soud vydal dvojí usnesení s odlišnými závěry co do důvodnosti podané žaloby. Stěžovatel se po zjištění, že krajský soud vydal usnesení, které změnil na údajný koncept, obrátil na tento soud. Žádal, aby soud zajistil stěžovateli jeho práva vyplývající z článku 38 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina"), pokud by měl v úmyslu jakkoliv zohlednit vyjádření žalované. Stěžovatel tvrdil, že žalovaná podala vyjádření dne 26. 8. 2010 a krajský soud z něj vyšel, aniž by dal jeho přijetí stěžovateli najevo a aniž by mu umožnil seznámit se s ním a vyjádřit se k němu. Takový postup představuje porušení článku 38 odst. 2 Listiny a § 36 odst. 1 s. ř. s. Krajský soud nebyl za této situace oprávněn rozhodnout o zastavení řízení a výrok I. napadeného usnesení je nezákonný.

10. Stěžovatel rovněž obhajoval důvodnost žaloby [body 2 a 3 části IV. kasační stížnosti] a brojil proti závěru krajského soudu o účelovosti jejího podání.

11. Konečně stěžovatel [v části V. kasační stížnosti] připomněl, že nešlo o ojedinělý případ. Krajský soud ve dvaceti šesti z celkem padesáti tří skutkově shodných případů přiznal při zastavení řízení žalobcům právo na náhradu nákladů řízení.

IV.

12. Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na své vyjádření k žalobě ze dne 25. 8. 2010.

V.

13. Nejvyšší správní soud se před jejím věcným posouzením zabýval přípustností kasační stížnosti.

14. Stěžovatel tvrdil, že napadl usnesení krajského soudu v celém jeho rozsahu.

15. Nejvyšší správní soud však neshledal námitky, formálně brojící proti výroku o zastavení řízení, přípustnými. Výrok o zastavení řízení vycházel ze zcela jednoznačného zpětvzetí žaloby stěžovatelem. Nejvyšší správní soud neměl nejmenších pochyb o tom, že stěžovatel prostřednictvím kasační stížnosti fakticky neusiluje o změnu tohoto výroku, resp. dosažení jiného výroku. Stěžovatel totiž zpětvzetím žaloby nemohl zamýšlet nic jiného než dosáhnout právě výroku o zastavení řízení. Za situace, kdy skutečným úmyslem stěžovatele není a z povahy věci ani nemůže být jiný výrok, jímž by krajský soud právně konformně reagoval na zpětvzetí žaloby, brojí námitky proti výroku o zastavení řízení fakticky jen proti důvodům tohoto rozhodnutí, resp. s ním souvisejícímu procesnímu postupu krajského soudu. Takové stížní námitky jsou však podle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřípustné. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost v této části odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 104 odst. 2 a § 120 s. ř. s.

16. Při posuzování přípustnosti kasační stížnosti ve zbývající části Nejvyšší správní soud přihlédl i k závěrům, obsaženým v usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 6. 2010, čj. 7 Afs 1/2007 - 64, č. 2116/2010 Sb. NSS. V něm se rozšířený senát zabýval aplikací § 104 odst. 2 s. ř. s. na případy, kdy je kasační stížností napaden mimo výroku o nákladech řízení rovněž výrok ve věci samé. Rozlišil přitom situace, kdy kasační stížnost napadá pouze výrok o nákladech řízení, od případů, kdy napadá i jiné výroky. V prvním případě je podle rozšířeného senátu třeba kasační stížnost pro nepřípustnost odmítnout, byť by

bylo rozhodnutí krajského soudu o nákladech řízení věcně nesprávné, ve druhém případě je kasační stížnost přípustná. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ovšem doplnil, že přijatý výklad vylučuje z přezkumu nejen kasační stížnosti, směřující toliko proti výroku o nákladech řízení, ale i ty, které obsahují námitky proti výroku o věci samé, ale ty jsou z hlediska ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustné. Podle názoru rozšířeného senátu zákonodárce nemínil absolutně a bezvýjimečně vyloučit přezkum výroku o nákladech řízení, ale hodlal jej umožnit tam, kdy Nejvyšší správní soud věcně přezkoumává výrok o věci samé.

17. Nepřípustnost stížních námitek směřujících do výroku o zastavení řízení pak v souladu se závěry vyslovenými v usnesení rozšířeného senátu vylučuje, aby se Nejvyšší správní soud zabýval námitkami brojícími proti výroku o nákladech řízení. I v této části proto bylo třeba kasační stížnost odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 104 odst. 2 a § 120 s. ř. s.

18. S ohledem na zánik žalované [§ 161 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném v době rozhodování Nejvyššího správního soudu] zdejší soud pokračoval v řízení s Ministerstvem vnitra, na které odpovídající pravomoc původně žalované přešla (§ 46 odst. 1 ve spojení s § 33 zákona o pobytu cizinců).

19. O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle nějž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. února 2011

JUDr. Jan Passer
předseda senátu